

No 11, Nov. 1931

SVENSKA

Pris 20 öre

ESPERANTO-TIDNINGEN

LA ESPERO

ORGAN FÖR ESPERANTORÖRELSEN I SVERIGE

HANSA

STOCKHOLM

Aktiekapital och reservfond

Kr. 6.000.000

Telefonanrop: HANSA

FÖRSÄKRING

Ombud: Kamrer Ad. LARSON.

SVENSKA
ESPERANTO-TIDNINGEN
LA ESPERO

ORGAN FÖR ESPERANTORÖRELSEN I SVERIGE

Redaktör: Bernhard Eriksson, Tel. 127 53.
Postadr.: Biblioteksgatan 30, Stockholm.

Prenumerationspris: Helt år 2 kronor.

Lösnummer 0:20.

Annonpris: 15 öre pr mm.

Utkommer en gång i månaden.

Sveda Esperanto-Gazeto.

Redaktanto: Bernhard Eriksson.

Adreso: Biblioteksgatan 30, Stockholm.

Anonco pri korespondado kostas
2 respondkuponojn.

Abono: eksterlanda: 1 jaro 2:50 sv. kr.

Svenska Esperanto-Förbundet

(Sveda Esperanto-Federacio)

Adress: Stockholm I

Postgirokonto N:r 2012.

Årsavgift för direkt anslutna medlemmar
kr. 5:— inberäknat prenumerationsavgiften
för Svenska Esperanto-Tidningen.

Ordförande: Paul Nylén, Huddinge.

Telefon: Huddinge 279.

Sekr.: Ernfrid Malmgren, Heleneborgs-
gat. 6, Stockholm. Tel. Söder 103 04.

Förlagsföreningen Esperanto

u. p. a.

Postadress: Box 698, Stockholm I.
Postgirokonto n:r 578. — Tel. Vasa 70 06
Kontor och försäljningslokal: Sveav. 98.

De svenska esperantisternas eget företag.

Tillhandahåller all slags litteratur på och
om esperanto.

Prislista och upplysningar på begäran.

Svenska Esperanto-Institutet

Postadr: Box 698, Sthlm. Postgiro 51511.

Avd. för examens- och språkfrågor: Rek-
tor Sam Jansson. — Avd. för ekonomi,
statistik, kurser: E. Malmgren.

Cef-Delegito de U. E. A.

(Universala Esperanto-Asocio, Genève)

Kamrer Ad. Larson, Drömsstigen 43,

Postgiro 2952 Appelvikén. Tel. 942.

Förlagsföreningen Esperantos ombud.

Arlöv: Harry Hansson, Skolgatan 46.

Blädinge: Fr. Johansson, Hjälmaryd.

Borås: Viktor Ekström, Söderkulla 33.

Deje: Gösta Johansson, Järnvägen.

Eskilstuna: H. Sandbergs Bokhandel.

Ekshärad: Kontorist Holger Strand.

Fagersta: G. H. Törne, Box 481.

Falun: Einar Anselius, Åsgatan 86.

Fyrunga: Erik Brenander.

Grums: Georg Nordling.

Gullberg: Carl Asp, Ordenshuset.

Gyttorp: Thure Johnzon.

Gävle: Alb. Liljemark.

Göteborg: Erik Ekström, Mellangatan 14.

— N. J. Gumperts Bokhandel.

Hudiksvall: Herbert Svensson, Håstavillan 10

— Hultqvists Pappershandel.

Hynboholm: Per Söderholm.

Hälleforsnäs: Elof Larsson.

Hällekis: Helge Frisk, Stakelev.

Hälsingborg: Lisa Larssons Bokhandel,

Södergatan 17.

— Hedéns Bokhandel.

— Killbergs Bokhandel.

Höganäs: Fritz Johansson, Stenbocksg. 2.

Kavås: Erland Björkman, Kungslena.

Kil: H. Nordling, Järnvägsstationen.

Klippan: Nils Björk, Tvärby.

Landskrona: Erik Olsson, Hantverkareg. 19

Lidköping: Verner Sandberg, Rådagat. 12.

Ludvika: Herb. R. Eriksson, Box 470.

Lund: Olle Olsson, Nils Bjelkegat. 6.

Lyse: Eric Åsberg, Kolleröd.

Malmö: S. A. Svenson, Falkenbergsg. 4A, II

— Gösta Henriksson, No. 9 Dahl A.

— Karl Österholm, Agnesgatan 7.

Motala: Carl Hallros, Bispotala Handelstr.

Munkedal: J. A. Hansson.

Munkfors: Boris Ekvall, Bl. 297.

Nynäshamn: Karl Karlsson, Vaktbergsv. 20

Råsunda: V. Appelkvist, Stråkv. 64, II.

Skoghall: John Englund, Bok- o. Pappersh.

Stenstorp: Hugo Sköld.

Stockholm: Förlagsföreningen Esperanto,

Sveavägen 98, 5 tr. Tel. Vasa 7006.

— Biblioteksbokhandeln, Biblioteksg. 12.

Sundsvall: Thorsten Farm, Sidsjövägen 22.

Svedala: Henning Bengtsson.

Södertälje: Eric Grahn, Alkatan 23.

Torskors: Frithiof Ahnfelt, Inglatorp.

Uddevalle: Einar Dahl, Södergatan 26.

Umeå: Sigfrid Pettersson, Öbacka.

Uppsala: Fritz Lindén, Auroragat. 12.

— Karl Tunön, Stjernhjelmsgat. 12.

Varberg: Gunnar Johansson, Skansgatan 9.

Visby: Vessman & Petterssons Bokh. Adelsg. 5

Västerås: O. Dahrné, Lindsborg 7.

Örebro: Sigurd Ekendahl, Klostergat. 27

Örtofta: Martin Dahlin.

ESPERANTO-TIDNINGEN

LA ESPERO

ORGAN FÖR ESPERANTORÖRELSEN I SVERIGE

La festo de la libro.

La 15-an de decembro ĉiujare festas la esperantistoj en la tuta mondo "La feston de la libro". La libroj eldonitaj en Esperanto estis ĝis nun la plej grava pruvo pri la signifo de nia lingvo. La unua penso de Nia Majstro estis eldoni librojn en la nova lingvo, kaj liaj fervoraj posteuloj penis fari la samon. Unu libro aldoniĝas al la aliaj, kaj ni povas fiere montri al la ekzistado de granda literaturo esperanta, konsistanta parte el verkoj tradukitaj, parte el verkoj originalaj.

Sed ni estas ankoraŭ en la komenco. Nia esperanta literaturo komencis riĉe flori. Neniam aperis tiel multaj aŭ tiel gravaj libroj en Esperanto kiel dum la lastaj jaroj. Mi volas nur montri al kelkaj gravaĵoj: la granda Andréo-libro, kiu aperis samtempe kun 13 alilingvaj eldonoj (eĉ pli frue ol ekz. la franca kaj angla eldonoj), la du mondfamaj verkoj de Remarque: En okcidento nenio nova kaj La vojo returne, la granda originala mondhistorio Jarmiloj pasas, la granda majstroverko de Papini Historio de Kristo. Sed mondlingvo bezonas ampleksan literaturon, kiu spegulos la vivon kaj la pensojn de ĉiuj popoloj kaj de ĉiuj movadoj.

La moto estas: aĉetu almenaŭ unu libron je la festo de la libro. La gru-

poj faru por tiu tago specialajn aranĝojn. La vendantoj montru sian tutan provizon, la grupo aĉetu por sia biblio-

"Per balono al la poluso", la plej grava eldonaĵo de Eldona Societo Esperanto, Stockholm.

teko kaj la esperantistoj, kiuj ne apartenas al loka grupo, mendu librojn rekte de nia Eldona Societo. Se vi ne havas tempon tuj legi la librojn, ŝparu ilin ĝis kristnasko. Tiam vi havos liberajn tagojn, kaj viaj novaj esperantaj libroj donos al vi grandan ĝuon.

Preparu la feston de la libro! Faru la planon en bona tempo. Se vi ne havas la katalogon de Eld. Societo, via unua ago estu ke vi mendu ĝin.

H o h o.

Esperanto lämpligt för exportmärken.

En känd svensk affärsman i Habana, direktör Fredrik Norman, har för någon tid sedan till Kungl. Handelsdepartementet inlämnat en längre skrivelse med olika förslag att åstadkomma en ökning av svensk export till utlandet. Bland de olika åtgärder direktör Norman förordar, torde den 13:de punkten vara av ett särskilt intresse för denna tidnings läsare:

"Åtgärder i avsikt att hindra användning på utlandsmarknaden av olämpliga svenska exportvarumärken.

Ett faktum är, att flera svenska exportfirmor använda ord, tagna från engelska språket på marknader, där detta språk ej är omtyckt. Esperantospråket är ju uttalbart för så gott som alla världens folk, varför varubeteckningar tagna från esperanto böra vara lämpliga att begagna överallt."

Det är en man med stor, praktisk erfarenhet som skriver detta. Hans ord stämma ej överens med många svenska läroverksynglingars, professorers och kontoristers självsäkra dekreterande, att "engelska är världsspråket, det behövs intet annat."

Men esperantos betydelse för exporten är större än av ovanstående framgår. Hr Scherer berättade vid sitt besök här i landet för någon tid sedan att japanerna med oblida ögon betraktade dem som talade engelska, ty de hade tanken att främlingarna kommit till deras land för att lura dem. Men mot en främling som lärt sig japanska voro de ännu misstrognare, ty japanerna trodde att han lärt sig japanska för att ännu bättre kunna lura dem.

Ett enda, neutralt världsspråk skul-

Värmlands-distriktets av S. E. F:s

styrelse har nu efter propagandartiklar och deklamationer om esperantos organisation m.m., vilka varit införda i 6 av de större tidningarna inom landskapet, överenskommit med Värmlands Folkblad om införande av Lindéns tidningskurs i esperanto. Kurser en Cemetoden pågå på ett flertal platser och nya kurser komma att påbörjas inom närmaste dagarna å flera andra platser.

Då distriktet ej alltid erhåller under rättelse om påtänkta eller redan påbörjade kurser, uppmanas vederbörande ledare anmäla detta, helst i form av notiser i denna tidning samt i ortspresen. Å orter, där studier ännu ej påbörjats, och där möjligheter förefinnas att sprida esperanto, bör arbetet därmed snarast påbörjas. Distriktsstyrelsen lämnar gärna råd och upplysningar.

Distr.-sekr.

Neeme Ruus

har under september och oktober hållit kurser enligt talmetod i Kiruna. Över 200 personer ha deltagit, och alla deltagande ha varit förtjusta i undervisningen. Vid avslutningen den 1 nov. närvaro 400 personer. Läraren N. Ruus blev då föremål för de hjärtligaste hyllningar, då han förstätt att göra sig synnerligen omtyckt bland alla eleverna, vilka enstämmigt intyga, att de inhämtat ovanligt stora kunskaper i esperanto på den korta tiden.

---

le avlägsna alla dylika missförhållanden. Det skulle falla sig lika naturligt att med främlingar samtala på detta som att med landsmän samtala på modersmålet.

Kvartalsrapporter   Föredragsresa

från lokalföreningarna rörande tiden 1 april—31 aug. ha ytterligare inkommit från:

Ekshärads Esperantoförening, bra, gratulerar!

Enköpings Esperantoförening, arbetar för att få in esperanto i skolan, utmärkt!

Fyrunga Esperantoklubb, anordna cirkel!

Göteborgs Lärares Esperantoförening, läsecirkel, bra!

Katrineholms Esperantoklubb, utnyttja normalplanen!

Kils Esperantoklubb, energiskt arbete.

Kävlinge Esperantoförening, god start.

Landsbro Esperantogrupp, gott sammararbete. Cirklar igångsätts!

Lunds Esperantoklubb, börja kurser!

Munkedals Esperantoklubb, utmärkta kurser!

Skutskärs Esperantoklubb, stora kurser, bra!

Vingåkers Esperantoklubb, igångsätt kurser!

Örebro Esperantoförening, hur många kurser äro i gång?

Från de lokalföreningar, som ännu ej insänt rapport, önskas åtminstone ett kort meddelande, hur arbetet är upplagt för vintern!

Varje förening bör ta till uppgift att söka sprida största möjliga antal av reklambladen betr. SEF:s korrespondenskurs. De uppställda prisen för korrespondenskursens deltagare böra utgöra en kraftig sporre till studium. Vem vill inte åka gratis till Paris? — Sprid kännedom om saken!

Stockholm 5 nov. 1931.

S e k r.

bl. a. genom Sverige planeras av I.C.K. för österrikiska regeringsrådet Steiner, Wien. Han är den kände stiftaren av det stora internationella esperantomuseet i Wien. Genom att föredragsavgiften beräknas lågt, bör esperantoföreningar, som vilja åtaga sig offentligt föredrag, även kunna beställa ett föredrag att hållas inför föreningsmedlemmarna. (Detaljer inflyta i Heroldo de Esperanto.)

Alla veta vi, att det är synnerligen viktigt med övning i att tala och höra esperanto. Detta låter sig bäst göra vid besök av en utlänning. Det kräver en viss kostnad att inbjuda en utlänning, men om någon medlem ställer sig som värd och låter gästen bo gratis (mat kanske någon annan bjuder på), så bör allt vara överkomligt.

De föreningar, som skulle önska besök av hr Steiner i januari, februari eller mars 1932, torde genast tillskriva Svenska Esperanto-Förbundet.

Bokens Dag Den 15 dec.

Varje esperantist bör köpa åtminstone en bok.

Begär Förlagsföreningen Esperantos nya katalog.

Lokalföreningarna böra anordna uppvisningar av litteratur.

Anordna bokringar

Öka biblioteken med de senaste, värdefulla nyheterna.

Konkurso

pri facilaj tekstoj por ekzerco.

La facileco alproprigi al si Esperanton, precipe por tiuj kiuj jam scias fremdajn lingvojn, dependas de la internacieco de multaj vortradikoj. Nur escepte ni tamen trovas en Esperanto svedajn radikojn, kiuj povas helpi la komencantojn, sed ni havas en nia sveda lingvo multajn el fremdaj lingvoj pruntitajn radikojn, kiuj estas ĝenerale komprenataj ankaŭ de tiuj, kiuj ne scias fremdlingvojn, ekz. telefono, teatro, banano, violo, doktoro ktp.

La uzo de tiaj vortoj en tekstoj por lernantoj multe faciligas al ili la legadon. Ili ne nur parte povas eviti la penan uzadon de vortaro, sed ili tuj rekonas la vortojn kaj la lingvo ŝajnas al ili jam konata. Tio instigas ilin al pli intensa lernado kaj legado.

Por havigi tiajn legaĵojn ni decidis ananĝi konkurson. La tasko estas: skribu artikoleon, maksimume 250 vortoj, en la plej simpla kaj facila lingvaĵo pri kiu ajn temo kun uzo de kiel eble plej multaj fremdvortoj konotaj de neinstruita svedo.

Ni disdonas 5 premiojn:

Unua premio:	25 kronoj	en	mono.
Dua	„	15 kronoj	en mono.
Tria	„	15 kronoj	en libroj laŭ elekto el nia katalogo.
Kvara	„	10 kronoj	„ „
Kvina	„	5 kronoj	„ „

Pri la premiado decidis komitato konsistanta el 3 personoj.

La postuloj estas: la tekstoj estu simplaj kaj facilaj, ili enhavu multajn bone konatajn fremdvortojn aŭ la plej multe uzatajn simplajn esperantajn vortojn troveblajn en la ŝlosilo, la te-

“Mötets nyckel heter sång.”

Nu ha föreningarna börjat arbetet på allvar igen efter att under sommaren ha legat nere på grund av medlemmar- nas semestrar och andra lika giltiga skäl. Men nu är tiden inne att samlas för att öva esperanto och för att ge varandra impulser till propaganda.

Naturligtvis söker väl de flesta av föreningarna att mer eller mindre uppgöra sina program enligt Svenska Esperanto-Förbundets utmärkta 'normalplan för mötesprogram året 1931—32'. Men stundom kan det kanske bli svårt att genomföra vad som planerats. Glöm då i varje fall inte att alltid ha sång och mycket sång på programmet. Om man har föredrag och uppläsning och tolkning, så är det nog bra i och för sig, men först genom sången få alla tillfälle att deltaga om de äro duktiga eller mindre kunniga. Den unisona sången bör odlas så mycket som möjligt. Har ni inte i er klubb någon sångledare eller någon person, som har mod att ta upp sångerna, så är det er plikt att med det allra första värva in i klubben en lämplig person: en kantor, sånglärare, sångkunnig lärare el. dyl. Med för- enade ansträngningar kommer naturligtvis er förening att snart bli en riktigt sjungande förening. Och vilken angenäm känsla bemäktigar sig inte en gäst eller nyvärvad medlem, då han märker riktigt hörbart att här finns re-

mo estu interesa por lernanto, la stilo estu bona, la tekstoj devas esti taŭgaj por legolibro.

La tekstojn ensendu sub signo al ni antaŭ 15 januaro 1932. Sur la koverto skribu: "Konkurso pri legolibraj tekstoj".

Eld. Societo Esperanto.

ESPERANTO**en la praktiko.**

Eksinspektoro de lernejo deziris aĉeti treege maloftan kaj bele ilustritan libron (Ostronomir Gospels) en la rusa lingvo. Li anoncis sian deziron en diversaj germanaj kaj francaj ĵurnaloj, li ankaŭ vizitis Germanujon kaj Francujon kaj pere de librovendistoj penis akiri la deziratan maloftaĵon, sed li ĉion faris vane. Li sciigis min pri la neplenumiĝo de sia deziro kaj mi sugestis ke li rajtigu min serĉi per Esperanto. Li konsentis kaj ni enigis anoncon en "Heroldo" kaj en "Esperanto" (Genevo). Rezulte de tio, mi ricevis tri respondojn el Rusujo kaj fine aĉetis la libron por 10 sterlingoj (proksimume). La inspektoro volonte estus paginta 20 sterlingojn.

Vera pruvo pri la utileco de Esperanto, eĉ nun!!

W. H. Hirst, Huddersfield.

surser, åtminstone röstresurser, och att här vågar man sjunga ut. Tänk er motsatsen: en förening, där medlemmarna sitta tysta och försagda och där det bara smått viskas i småkottier. Nykomlingen blir rädd och går. Kanske, kanske han kommer tillbaka. — Nej, fram för sång och kläm i föreningslivet!

Sången i föreningarna bör ju numera ha lätt att komma till sin rätt, då vi ha en utmärkt liten sångbok med esperantiserade svenska sånger. Vi avse den av magister E. Malmgren, Stockholm, utgivna lilla "Kantareto". I denna sångbok finnes ett 30-tal sånger, alla på kända melodier. Sångboken har dessutom den förtjänsten, att den endast kostar 25 öre. Rekvirera den från Förlagsföreningen Esperanto, Stockholm 1!

Anglic reformeras.

Den reformerade engelskan behöver själv reformeras! Se där den senaste nyheten från Anglic-fronten! På hemresa från Amerika har professor Zachrisson nämligen vid en konferens i London måst gå med på ytterligare en ändring i sitt ursprungliga system. Tidskriften "Anglic", vars senaste nummer i en kort notis meddelar nyheten, kallar reformen obetydlig, trots att den berör en stor mängd av engelska språkets vanligaste ord och bl. a. alla regelbundna adverb. Ändringen säges vara vidtagen i tidskriftsnumret i fråga, men ödet har velat, att såväl i den nämnda notisen som annorstädes den gamla stavningen är bibehållen. Så lätt är alltså regeln att minnas!

Som bekant genomgick professor Zachrissons projekt en genomgripande reformation redan i juni i fjol, då några engelska nystavningsivrare som villkor för sitt understödjande av Anglic uppsatte flera fundamentala förändringar i systemet. Snart återstår inte mycket av Zachrissons egna regler — det enda, som med säkerhet vittnar om sin upphovsman, är namnet Anglic, vars sista bokstav — inte finns i Anglic-alfabetet!

K.Sg.

1.000 PERSONER

började med vår korrespondenskurs under oktober månad! Hur många blir det under november? Sprid kännedom om vår 1-kronas-kurs, som dessutom ger möjlighet till gratisresa till Paris!

Svenska Esperanto-Förbundet,
Fack 698, Postgirokonton 2012,
Stockholm.

Sveda Kroniko.

Alvesta. Marde la 6an de okt. ekkomencis nova kurso esperanta. La klubo havis la ĝojon vidi dekduon da komencantoj aliĝi. Precipe por ĉi-tiuj Helmer Carlsson, Alvesta, kaj Fredr. Johansson, Blädinge, faris lecionon. Daŭrige oni ankaŭ intencas, paralele, studi la elem. skriban kurson de la Federacio. Oni ankaŭ pripensis mendi de la Instituto eksterlandan instruiston. La "malnovaj" formas specialan rondon perfektigan. Kunvenoj ĉiumarde je la 8a vespere. Agrablan festenon oni samtempe aranĝis kaj dum tiu transdonis Sven Nilsson, en nomo de la klubo, precipe "la malnovaj", al Fredrik Johansson el Blädinge memoraĵon (esp. tablostandardo) kiel signo de dankemo al J. pro lia laboro por lernigi al ili la karan lingvon. J. surpriz? kaj emociita dankis pro la bela donaco.

Esperanto konkeris al si sufiĉe gravan kaj respektatan pozicion en Alvesta.
F r e d o.

Arlöv. Dum la pasinta somero ni aranĝis kelkajn ekskursojn, kaj 11.9. ni havis ordinaran kunvenon kun multaj interesaj aferoj. Oni ankaŭ decidis aliĝi al SEF kaj SAEF de la jaro 1932. — 24.9 s:ro E. Olsson prelegis pri "Världsspråksfrågan" ĉe "Arlövs SDUK" La bonega parolado estis vigle aplaudata. — Nun ni havas 2 Esperantokursojn ĉi tie: unu komencan kaj unu daŭrigan. En la unua partoprenas 15 gejunuloj. Ĝin gvidas s-ro E. Olsson. 13 partoprenantojn la daŭriga kurso havas. Ĉi tiu kurso daŭris dum la tuta somero, el kio oni povas konkludi, ke la intereso estas tre granda. — Ni ankaŭ aranĝis Esperantokurson en nia najbara komunumo Akarp. En ĝi partoprenas 10 esperantointeresuloj. Ĝi estas gvidata de s:ro Karlson, Malmö S.S.S.

Hällevik. La 23an de oktobro estis fondata Hällevika Esperantoklubo. Depost novjaro oni intencas aliĝi al Sveda Esperanto-Federacio. Kiel estraron oni elektis: instruiston Henry Ysner, prez. kaj reprez. de Eldona Soc. Esperanto; instruistino Margaretha Kjällgren, vic-

prez.; instruiston Erik Jönsson, sekr.; sinjorinon Asta Hällgren, kas.; Hertha Västergren, bibl.

Gvidantoj por la studado estas s-roj Henry Ysner kaj Erik Jönsson. La intereso por la esperanta lingvo estas granda, kaj novaj membroj aliĝas ĉiam. Ĝis plue oni kunvenas en la hejmoj de la membroj. La apartaj membroj ankaŭ partoprenas en la koresponda kurso de SEF.

La aŭtuna studlaboro en Helsingborg. La studlaboro komenciĝis denove post la somera ripozo. 10 studrondoj por komencantoj laŭ rektmetodo estas fondiĝintaj. La komencantaj kursoj, kiuj konsistas el 175 lernantoj (Bonege! Red.), estas gvidataj de s-roj A. Viberg, C. Rasmusson, O. Nilsson, Gottschalk, H. Liljedahl, K. Pettersson, H. Lindén kaj f-ino G. Fröjd. Krom tio okazas ĉiuj-aŭde unu konversacia rondo. G.H-n.

Höganäs. Dum la somero ni ne dormis. En majo okazis "letervespero" kaj la pentekostan mardon okazis vizito de germanaj samideanoj. En julio okazis proksime al Höganäs la somera kunveno de Nordvästra Skånes Esperantokrets. Dum la somero faris prelegon ĉi tie s-ro W. Burgemeister. Nia kluba prez., kiu estas fervojisto, faris dum sia ferio vojaĝon al centra Eŭropo por viziti samprofesianojn, kiuj antaŭe vizitis lin. Li paroladis pri sia vojaĝo esperante ĉe la kluba kunveno kaj svede ĉe la kunveno de ABF. Iniciale de fervora klubanino oni komencis konversacian rondon apartan, kiu bonege laboras.
A l b i n.

En Huskvarna estas granda intereso por Esperanto. Ekzistas 2 kursoj laŭ rektmetodo aranĝita de ABF. Gvidanto estas s-ro Knut Jensie. Entute partoprenas 28 gekursanoj. La esperantoklubo en Huskvarna aranĝis agitfesteton por nia afero pasintmonate, ĉeestis 50 geinteresuloj. S-ro Jensie paroladis pri vojaĝo al la esperantokongreso en Krakow, kaj poste li faris provlecionon. La ĉeestantoj interesiĝis kaj multaj el ili iĝis partoprenantoj en la venonta kurso.
L a b : o.

Jönköping. La vintro estas ĉe la porde kaj tiu sezono ja estas la printempo de la studado. En Jönköping la studado de Esperanto ankoraŭ ne estas vig-

la, ekzistas nur 6 partoprenantoj en la progresita kurso., gvidata de s-ro Knut Jensie, malgraŭ ke proksimume 60 partoprenantoj tralernis la Ĉe-kurson pasintjare. Ŝajnas al mi, ke la rezultoj de Ĉe-kursoj preskaŭ estas senvalora kiam oni povas konstati la fakton ke la anoj ne volas progresi. En Jönköping oni havas tre bonan lokon por studado, ĉar oni rajtas lecionon duhoran ĉiusemajne en la laborista altlernejo. Sed tamen la gejunuloj ne havas intereson por la intelekta progresado kaj kompreneble preferas kinon aŭ dancadon. En Jönköping ekzistas venenita kaj malfreŝa aero, kiu ne estas utila por nia afero.

27.10 Jönköping estis vizitata de rumana samideano s-ro Kanduth. La Internacia klubo invitis lin kaj aranĝis kunvenon. S-ro Kanduth parolis pri utilo de Esperanto. Li ankaŭ kantis germane, rumane, angle, ruse, jude kaj esperante.

L a b o r u l o.

Kil. Kils esperantoklubbs tvenne kurser pågå med 2 lektioner varje vecka. Folkskollärare Björkman leder i sin skola vid Trångstad en esperantokurs, vari deltaga sammanlagt 21 skolbarn och andra intresserade.

Landsbro Esperantogrupo aranĝis sian someran feston la 12—13 sept., kaj samfoje la grupo aranĝis propagandan ekspozicion en speciala ĉambreto de la restoracio en popola parko. Per la ekspozicio oni ĉefe volis montri ke Esperanto estas uzata por ĉiuj celoj, sekcioj troviĝis por poŝto (poŝtkartoj kaj leteroj el ĉ. 30 landoj), gazetaro, literaturo, pacmovado, turismo, skoltismo. Granda terglobo kun surskribo: "Esperanto troviĝas en ĉiuj landoj, sur la tuta tero" estis tre atentita. La ekspozicion vizitis ĉ. 1.000 personoj dum 4 tagoj.

22.9 prelegis s-ro Joseph Scherer en popola domo antaŭ plena salono. Tradukis s-ano Janne Hansson, la publiko tre aplaudis la preleganton.

22.10 la grupo aranĝis sian unuan kunvenon por la aŭtuno. Oni decidis pri aĉeto de lernolibroj kaj ankaŭ gramofonan kurson oni aĉetos. Raportis la kasisto ke la somera festo plifortigis la grupan kason per kr. 170. Kurson dumvintre aranĝota gvidos s-ano Janne Hansson.

H e d.

Lunda esperantoklubo monatkunvenis 14.10. S-ro Martin Carlsson amuze parolis pri "La elparolo de Esperanto". Plue laŭlegado de raportoj, kantado ktp. — Ĉi-tie laboras du komencaj studrondoj (ABF kaj NTO kaj unu gramofona (Linguaphone) rondo (ABF), kiu ankaŭ legas la libreton "Karlo" de E. Privat.

E l. L o.

Malmö. Esperantista Klubo de Malmö okazigis sian monatan amuzkunvenon dum la sezono la 30an de oktobro en la salono de "Malmö Husmodersförening". Paroladis la prezidanto de la klubo s-ro Erik Andersson pri la Esperanto-kongreso en Krakovo. 51 personoj tre atente aŭskultis la interesan paroladon, kiun akompanis granda nombro da belaj lumbildoj. Per kantoj kaj muziko finiĝis la agrabla vespero. En la kurso por komencantoj, kiun gvidas s-ro Erik Andersson laŭ la Ĉe-metodo, partoprenas 32 personoj, kiuj montras grandan intereson por nia lingvo. Daŭrigan kurson gvidas instruistino Hilda Hansson.

P a r t o p r e n i n t o.

— Laborista Esperantoklubo de Malmö sukcesis por la nuna lernduonjaro en ABF aranĝi du esperantostudrondojn: unu por komencantoj, gvidata de s-ano Yngve Svensson, kaj la alia por progresintoj, gvidata de s-ano Oskar Lindberg. Ambaŭ studrondoj havas po 12 partoprenantoj.

Nia kunklubano Karl Österholm sukcesis interesigi la malmöskoltojn por Esperanto. Rezultis kurso kun 10 partoprenantoj. Österholm instruas. O.A.N.

En L i m h a m n Fritz Bergman estas instruanto por ABF-studrondo de komencantoj.

En A k a r p nia kunklubano Martin Carlsson el Malmö gvidas studrondon de komencantoj.

K l a g s h a m n. Studrondo kun 14 partopren. Gvidas s-ro Yngve Svensson.

A r l ö v. Nia blinda samideano Erik Olsson instruas en esperantokurso de ABF.

O.A.N.

Motala. La esperantomovado en Motala ankoraŭ vivas. La klubo kune kun ABF aranĝis tri kursojn. Unu en Motala Verkstad por komencantoj, 35 partoprenas; unu en la urbo por komencantoj, 25 partopr. Krome unu daŭriga

kurso por pli spertaj, 12 partoprenas. Kursgvidantoj estas membroj de la klubo.

C. H.

Munkedal. La Esperantoklubo aranĝis la 2an de okt. kunestado en la bon-templanejo. Por la muziko respondis f-ino kaj s-ano Dahlqvist bonege kiel ĉiam. La prez. J. A. Hansson paroladis iomete esperante, kaj post kaftrinkado, kiu okazis dum gaja babilado kaj ŝercado, kantis niaj "kantbirdoj" Muhr, Dahlqvist kaj Lindqvist kelkajn ĉarmajn kantojn. Oni decidis, laŭ peto de la Paca asocio, elekti du membrojn al la loka packomitato, nome J. A. Hansson kaj I. Dahlqvist. Kelkaj novaj anoj aliĝis.

K. S.

Mölnlycke. Esperanto progresas. Pasintan fojon kiam mi skribis en "La Espero", mi menciis ke du studrondoj laboris kun proks. 25 partoprenantoj. Nunan sezonon la du nomitaj rondoj daŭrigas sian laboron kaj ankaŭ unu komencanta rondo estas fondita. La kleriga asocio kaj ABF ĉiloke aĉetis lingva-fonan kurson kaj ABF diversan literaturon. Dum la jaro la klubo aranĝis 3 paroladojn publikajn, kiujn faris f-ino Pähn el Estonio, s-ro Paseka el Aŭstrio kaj s-ro Burgemeister el Ĉekoslovakujo. Entute proks. 350 aŭskultantoj ĉeestis.

La jarkunveno de la klubo okazis la 17.10, kaj kiel estraron oni reelektis: prez. Arne R. Andersson; sekr. Alf Johansson; v. prez. kaj v. sekr. Axel Elm-gren; novelektiĝis kiel kasisto Erik Brandin. Post la kunveno estis aranĝita kunestado, al kiu ĉiuj studrondanoj estis invititaj. Oni kantis, kaftrinkis kaj la prez. rakontis pri "Somera vojaĝo de 4 klubanoj". La sekr. interpretis.

La estraro.

Norrköping. La 28. de okt. esperantoklubo de Norrköping havis ordinaran kunvenon monatan, vizitatan de ĉ. 40 membroj. Okazas en Norrköping kun ĉirkaŭaĵo 5 kursoj por komencantoj, en kiuj partoprenas sume 70 personoj. Krome funkcias 2 daŭrigaj kursoj, partoprenataj de 35 pers. Kiel gvidantoj servas instruistinoj, f-inoj Tibbling kaj Hulling kaj s-oj Fredriksson kaj Ragnar.

La ĉefa programo de la kunveno konsistis el ĉeĥoslovaka vespero". S-oj Skarp kaj Hägg paroladis pri la historio kaj diversspeca kulturo de tiu

lando. La paroladojn bone ilustris multaj lumbildoj, akiritaj per korespondado kun ĉeĥoslovakaj gesam-ideanoj. Kelkaj ĉeĥaj popolkantoj, bele kantitaj de f-inoj Ahl kaj Forsell, ankaŭ faris bonan impreson. La tuta programo estis tre bonsukcesa, kaj la klubo intencas estonte fari similajn pri aliaj landoj.

—n a r o.

..En Siringe s-ro Hjalmarsson aranĝis festkunvenon pasintmonate. La kunveno estis atendejo fervoja. Multaj interresuloj ĉeestis. S-ro Jensie faris paroladon pri la vojaĝo al Krakow, kaj poste provlecionon. 27 partoprenantoj notis sin por venonta kurso, kiun gvidos s-ro Hjalmarsson.

L a b o r u l o.

Slöinge. La Esperanta Klubo de Slöinge fondita la lastpasintan printempon kunvenas unufoje ĉiumonate. Ĝi nun havas ĉ. 25 anojn. Nova studgrupo de 10 membroj ekkomencis la studadon de la mondlingvo ĉi-aŭtune. Ĝi estas gvidata de Edvin Rosén. Li ankaŭ gvidas la pasintjaran grupon, kiu okupas sin per la daŭriga kurso. Ambaŭ prosperas bone. Senpage la studgrupoj uzas ejon en la popola lernejo.

E i r o.

Sukceso en Varberg.

La 20an de septembro s-ano Georg Carlander el Borås venis al Varberg, kaj dum la posttagmezo faris paroladon pri Esperanto kaj donis provlecionon rektmetodan. La aŭskultantaro montris grandan intereson por la parolo kaj la kurso okazonta kaj per aplaŭdo dankis la paroladinton.

La 21an komencis kurso gvidata de s-ano Carlander, en popollernejo. 28 homoj partoprenis la kurson. Ĉiun vesperon dum du semajnoj la kursanoj kunvenis por fari "esperantan konversacion", kaj ili mirinde progresis dum la mallonga tempo. Kiam — tro frue — alvenis la fino de la konversacio la esperantistoj novaj kaj malnovaj dum la kursfina festeneto kun danko diras "ĝis revido" al la esperantistaj instruinto, hundo kaj kato.

Post la kurso la kursanoj fondis du studrondojn, kiuj nun fervore laboras. Unu gvidata de s-ano Evert Lord kaj Gunnar Johansson kaj unu gvidata de s-ano Gunnar Göransson.

SVEDAJ GEFRATOJ, DANKON POR TRI JAROJ!

Koran dankon pro viaj amikaj bondeziroj je mia nememorinda 30-a datreveno naskotaga. Ili estas duoble karaj al mi: ĉar ili alvenis precize la tagon de nia trimonata "jubileo" gedziĝa kaj precize 3 jarojn post mia alveno al Svedlando.

La 28-an de septembro 1928 portis min la ŝipo de la bela finna ĉefurbo al la ankoraŭ pli bela Reĝino de Mälaren. En Helsinki neĝis, la unua "naskfesto" kun neĝo. En Stockholmo akra vento dancis sur mia dorso. Entute malvarma naturatmosfero... Sed jam sur la ŝipo jen malnova amiko, lektoro Forsvall kaj ĉe la kajo alia konatino de la pli frua vizito en Bukureŝto, f-ino Ahlström, kaj jen kun esp. flageto ĉe la butontruo prezentas sin tre afable s-ro Halldor. Baldaŭ mi renkontas afablan konaton el konferenco en Praha, rektoro Jansson kun staturo alta kiel la turo de l' stokholma urbdomo kaj okuloj mildebluaj kiel la helĉiela fono de la bela sveda flago... Ĉiu frosto nun for, la koron elektras Esperanta magneteto.

La memorfilmilo ruliĝas . . .

Komenciĝas la laboro. En la pitoreska Dalekarlio, "la koro de Svedlando." En la eta Ludvika, vicnesto de ASEA, kies laboranoj vigle partoprenis la unuan kurson. Ĉe betulranda pinarbaro gastama dometo de ges-roj Holmström. Eksameno kun ĉe, Rektoro, patriarko Nylén. Akvo el la okuloj . . .

Nova akto en Sunvalo kun afablaj Ge-Betulrandoj (Björkstrand), helpata de ŝercema Johansson kaj serioza Sjögren. Denove eksameno. Floroj. Salaj hektolitroj (el la "fenestroj de la kapo").

Gävle, "dormanta urbo", kie pleje viglas amikaro gea: Liljemark, Holmkvist, f-ino Holm kaj multaj aliaj. Pastro ĉe jam forrikoltis ĉiun laŭron sur tiu "klasika kampo verda", tamen bonkoraj kursanoj en najbaraj Strömsbro, Sandviken, Bomhus surprizas per verdrubandaj florbukedoj. Ĉiuj okulkranoj rompiĝas ĉe l' "akvovespero". La kursanarego larmas torente. Ĝentilaj fervojistoj forprenas vagonradojn kaj muntas boatojn sub la "brunajn

skatolojn" kiuj gaje fornaĝas sur kursa larmomaro kun la amata Pastro.

Nun Örebro... kun generalino Hallgren kaj superbrava adjutanto Olle. Historikastela urbo, kie iam ĉiuj svedaj landvojoj renkontiĝis eĉ vivvojoj de svedino kaj rumano. Por ĉiama kuno laŭ verdstela radiaro... Supozoj-flustroj: sed la sudano momentfajra, vagemarŝa. Ĉu ne nur junula flirto? Ĉu-ĉu? ... Sed

"Klara kaj rekta, kaj tre difinita, La voj' al la kor' elektita"...

(Tra la nebula estonto brilas jen unu ringo, jen eĉ la duan benas pastro kaj belbrila sveda suno dum gedziĝa tago. Kuraĝe antaŭen! La nepoj nin benos.) Paralele ekfloras kurso en Hallsberg.

Stokholmo. La unuaj ŝtatkursoj. Helsingborgo. Eldiroj de pedagogoj. Dum ekzamena festeno jen praktika surprizigo de kvarcent sudkoraj kursanoj skaniaj. (Dank al tiu valorega memoraĵo mi povas maŝine redakti mian dankraporton nunan.)

Uddevalla. Kun helpegantaj Dahl, Hansson, Wassenius kaj kolegaro. Multaj instruistoj — bonegaj lernantoj. Inspektoro kontenta.

Ora bru' (Örebro) revokas... Centurio de granduloj, kohorto de infanoj. Ankaŭ tie ĉi inspektor' favoropinia. — Ringfestoj kun radiosaluto. Fianĉino interpretinta provlecionon jen transprenas eĉ daŭrigon ĉe la kursoj.

Reen al Gävle por printempa kursado. Somero en la Grävsnäsa paradizeto. Kie geonkloj Torgny kaj blankbarba "dujarulo" Rozmonto,

Nia kara direktor'
Kiel milĉevalmotor'
Kun la pleja korfervor'
Zorgas pri suninfanar'
Gaja verdanar'...

La tria jarkomenco: Norrköping-Lin-köping, kuraĝaj f-ino Gyllsdorff, s-oj Pihlström-Ragnar kaj aro da kunhelpantoj. Ekzamenkanto: "Dankon pro vi kom' Dankon pro vi kom' ...

Kantas la bando, vivu Uplando: kursado tra 4 urboj: Enköping-Heby-Uppsala, eĉ Västerås. Plej energie torentas la entuziasmo ĉe la juna kaj la maljuna Torentoj (Holger kaj Leander Ström) kiuj alarmas la tutan vilaĝon per la verda stelo kaj tumultas la kursanoj malgraŭ neĝmontoj . . .

Fine la lasta kursserio en Vermlando: Kil — kun 13% de la loĝantaro en la kurso, dank' al bravegaj rektoro Roseen, Ahlgren kaj precipe fervoj- (kaj fervor-) ministro Nordling, kun energia edzino esp-ista kaj du esperantistaj burĝonoj-infanetoj (mi nomadis ilin: "angelaĵoj diabletoj"). Neforgesbla gastamo. — Skoghall kun modela Larsson kaj tre lernema laboristaro. — Säffle, kun lingvistkapa Andersson (ĉiam meditanta pri esp. "idiotismo" vol-o-nte, ja povus esti ankaŭ vol-i-nte aŭ vol-a-nte, sed plene sufiĉas nur "vole" ...).

Kaj la kongreso dum Pentekosto (mi vere ne venis kun pento pro kosto) Fine 28 Junio 1931. Sankciinta korĵuron, bati samritme laŭ Dia volo, Zamenhofa testamento, ĝis la morto.

Parolado en Mösseberg (antaŭ kvarmil aŭskultantoj dum somerfesteno, kiun ĉeestis ankaŭ la Ruĝa Krucestro, princo Karlo) jam la 6-an tagon post la geedziĝo, tujposta kursado en Grävsnäs, vojaĝo — tra "Kraka ovo" — al la hejmlando por revidi la familion forlasitan antaŭ 3 jaroj, vojaĝo al la nova laborkampo ĉe gastamaj — malgraŭ ekonomiaj mizeroj — saksoj kaj preparoj de kursoj en 6 lokoj, jen aro da kaŭzoj, ke mia edzineteto kaj mi nur nun povas danki pro ĉiu amika afableco ĝislarne kortuŝinta nin telegrame, letere, aŭ donace. Ili restos por ni kiel pluaj instigiloj en nia malfacila, sed kun plena amo portata pacbatalo por la kompreno intergenta.

Multaj direktis al ni la demandon: kie ni "restos definitive", ĉu en Svedlando, aŭ en Rumanujo? Nu, la estonteco kuŝas en la manoj de la Ĉiopova... Ĉu en tiu ĉi, aŭ tiu parto de Esperantujo ni sukcesos konstrui nian nesteton, ni ne forgesos niajn hejmlandojn: la libroŝranko estos sveda slojdlaboro, la tapiŝo rumana, kaj tra la ĉambro espereble gaje sonos e s p e r a n t a babilado de... malgrandaj-malgrandaj hometoj... Provizore ni havas du loĝejojn (iom malfiksajn): la unuan en vagono: la duan sur la ŝipo...

"Sed malrapide jen, sed decidite jen, Nia verda ŝipo alvenos en haven'..."

Nun "ĝis revido", patra Rektoro Jansson, vi kiu pasigis tiom da noktoj ĉe la skribotablo, sendante al mi kilomet-

rolongajn leterojn kun multaj laŭdoj en la komenco, dolĉaj vortoj ĉe la fino kaj... peza kritiko en la mezo de la egipt-stenografitaj, sed crvaloraj "epistoloj".

"Ĝis re", redaktoro Nylén, vi kies respektindaj blankaj lipharpintoj staris ĉiumomente pretaj por trapiki idi(ot)-istojn kaj "lik"-igi (kadavrigo) "anglojn" (t.e. anglig-anojn kun "pli simpla ortografio", sed pli malsimpla financidealismo).

"Ĝis" karega s-o Halldor, mi vere legis kun bedaŭro, ke la akcioj de via konkuranto, Kreuger, falis, sed la elegantaj eldonaĵoj de Förlagsföreningen Esp. dekobligis en valoro.

"Ĝ" s-ro financministro Malmgren, la ekonomioj de SEI certe ne sekvos la anglan funton dum via lerta zorgado. "∧" tre kara rid-aktoro (redaktoro) de Espero, kiu ĉiam kun bonkora rideto donis lokon al la raportoj pri miaj kursoj (kaj kies koron mi celas nun moligi ĉi-vorte por represigi mian dankartikolon).

Dankon, edziĝa ceremoniestro, ĉefdel. Larson, kaj koran dankon al vi, karaj delegitoj en Sveda Teritorio de UEA, kun kiuj kunlabori estis por mi speciala plezuro.

Fine dankon al vi, ĉiuj Nenomitaj Samideanoj, kiuj kunhelpis en la varbado de miaj trimil grandaj (plenkreskaj) kaj milo da etaj (infanoj) kursanoj dum tri jaroj. Kaj finfine dankon al miaj bonegaj lernintoj, kies instruado estis al mi ĉiam agrabla tasko.

Karaj Svedaj Gefratoj, mi petas ankoraŭ pardonon pro miaj nevolaj eraroj. Ni ĉiuj estas homoj. (Eĉ por mi ne kreskas nur sendornaj rozoj.) Se mi estis mallerta en iu aŭ alia afero, ne diru, ke ĉiuj rumanoj estas mallertaj. Mi bone konscias pri miaj individuaj mankoj kaj klopodas ilin forigadi. Gvidu nin la amo en ĉiu faro. Nia Esperanto! Dank' al la miraklaj mejlobotoj: Esperanto kaj Ĉe-metodo, mi sukcesis ekoni, ami kaj respekti Svedlandon, la teron de: Linné, la florkronita reĝo; Andréo, la heroo de la balono; la skeptike-optimista spiritgiganto Strindberg; la reĝino de la rakontoj, kun la blankaj haroj kaj blankaj pensoj: S. Lagerlöf. Dank' al Zamenhof kaj pastro Ĉe estas nun mia edzino kaj mi feliĉaj gepatroj

„GRAMMATISKA SPÖRSMÅL“

Om inlärandet av ackusativobjektet i esperanto.

Vid allt språkstudium är det nödvändigt inte blott att veta de enskilda ordens betydelse utan också att förstå deras ställning i satsen, satslösning alltså. Detta gäller givetvis också studiet av esperanto.

För den, som sysslat med språkstudier, är det en enkel sak att redan från början komma tillrätta med satsdelarna i esperantotexten, men inte så för den, som saknar grundlig grammatik-kunskap, och vilket mycket ofta är fallet med nybörjare i esperanto. Särskilt svårt synes inlärandet av ackusativobjektet vara för många nybörjare.

Inte så att förstå, som skulle inlärandet i minnet att ackusativobjektets kännemärke är -n välla någon svårighet. Inte heller är det svårt att i minnet inlära att "ackusativobjektet är föremålet för verksamheten", som den gamla skolfrasen lyder. Nej, svårigheten ligger på annat håll.

I en enkel sats som "Mannen slår hunden" är det heller icke någon svårighet att förstå, att hunden är föremålet för mannens "slå—verksamhet." På samma sätt är det också med andra satser, i vilka predikats verbet uttrycker en så att säga "handgriplig" verksamhet. Men värre blir det med satser, vars predikatsverb blott uttrycker, vad man

skulle kunna kalla "grammatisk verksamhet." I satsen t.ex. "Jag tror det utspridda ryktet," är det ej lika lätt för nybörjaren att se, känna och förstå, att "ryktet" är föremål för „tro-verksamheten". Att tro är ju ej någon verksamhet i ordets vanliga bemärkelse men väl en verksamhet i grammatisk betydelse.

Vad nybörjaren behöver för att komma tillrätta med esperantotext är alltså bl.a. full förståelse och känsla för, vad här ovan kallats verksamhet i grammatisk mening och detta går inte på annat sätt än genom flitig läsning. Här följer ett par anvisningar till hjälp för den, som vill försöka.

Ett bra sätt är att läsa översättningar från svenska till esperanto jämsides med den svenska originaltexten. Genom att uppmärksamt jämföra -n-orden i esperantoöversättningen med motsvarande ord i den svenska texten, får man så småningom "på känn", vilka ord och uttryck i texten, som äro ackusativobjekt.

Ett annat bra sätt är att läsa esperantopoesi. I poesi är ju som bekant rytm och meter en oefftergivlig fordran. På grund härav måste emellanåt orden i versen omkastas i ett visst till synes oregelbundet sammanhang, för att denna fordran på rytm och meter skall kunna bibehållas. Ett typiskt och belysande exempel på det sagda ha vi i 6-te raden av esperantohymnen La Espero: "Ĝi la homan tiras familion."

Ackusativen kännes igen på n-, alltså "familion", och "homan", som ju också slutar på -n hör ihop med det förra, alltså "homan familion". "La" är substantivets bestämda artikel, alltså "la homan familion". "Tiras" är predikatsverbet, vilket uttrycker en grammatisk verksamhet, som går ut över ackusativobjektet, alltså "tiras la homan fami-

de ĉ. kvarcent saksaj kursinfanoj egaj kaj etaj.

Ĝis revido, Svedaj Gefratoj; se Dio kaj la ekonomiaj cirkonstancoj favoros, eble jam kristnaske! . . .

Ĝis! . . .

D r e s d e n , la 28-an de Septembro 1931

via

TIBERIO MORARIU.

Libroj kaj gazetoj

Herman Haefker: Jarmiloj pasas. Universala historio. Verkita originale en Esperanto. 2a volumo. Kun ses artaj reproduktaĵoj kaj dek-unu geografiaj skizoj. Eldonis Heroldo de Esperanto, Köln. 500 paĝoj. Prezo ĉe Eldona Societo Esperanto, Stockholm 1, 8 kr.

Kiel jam en la komenco de la 1a volumo estas dirite tiu ĉi mondhistorio ne estas skribita por scienculoj aŭ fakuloj, sed por homoj, dezirantaj ĝeneralan scion kaj resumon. Tion oni vere bone ricevas per tiu libro. La unua volumo komencas per la pratempo kaj iras paŝon post paŝo tra la historia krepusko al la antikva epoko priskribante la unuajn regnojn, la dramon de la antikva Oriento en la spegulo de Izraelo, poste Helenujon kaj Roman periodon, por poste de helenismo kaj kristanismo transiri al la meza epoko.

Kaj en la dua volumo oni atingis jam al la tempaĝo de la krucmilitoj. Poste

lion". Och slutligen är "ĝi" subjektet, som utför "tiras"-verksamheten. Satsen kommer alltså att naturligast lyde så: "ĝi tiras la homan familion"; vilken sats för nybörjaren är betydligt lättare att förstå än satsen: "Ĝi la homan tiras familion."

Genom att på ovannämnda sätt ur poetiska stycken leta reda på och sammanföra de olika på grund av fordran på rytm och meter i ett visst onaturligt sammanhang sammanförda satsdelarna till vanligt naturligt sammanhang får man en ganska god övning i att leva sig in i, känna igen och förstå akkusativobjektet.

Förutom vid akkusativobjektet användes ju n-ändelsen i esperanto också som bekant för att uttrycka riktning m. m., men dessa fall äro för nybörjaren säkerligen lättare att komma tillrätta med.

Hjalmar Kihlberg.

sekvas la fintempo de la mezepoko kaj fine la nova epoko, dekseca jarcento ĝis nuntempe. Klare, facile kaj elegante la aŭtoro priskribas la diversajn movojn de la tempoj, konstatas kaj klarigas, kaj donas en mallongaj linioj la kaŭzojn kaj sekvojn de signifplenaj agoj de ŝtatoj kaj homoj.

Oni nepre devas diri, ke tiu mondhistorio estas je sia speco de tre granda valoro. Esperanto kaj "Heroldo" estas gratulindaj pro tiu eldonaĵo, kaj oni ankaŭ devas akcenti, ke tiu libro estas unu el la unuaj kiujn devas al si akiri vera esperantisto; tiu libro estas kultura dokumento. Sed ne nur la enhavo estas laŭdinda, eksteraĵo kaj preso kiel ankaŭ bindo estas unuaklasaj, kaj metante la du volumojn en sian librobretton oni vere fieras. **BE.**

La vojo returne. De Erich Maria Remarque. Eldonis Heroldo de Esperanto, Köln 1931. 370 paĝoj. Havebla ĉe Eldona Societo Esperanto, Stockholm 1. Prezo: broŝurita kr. 6.—, bindita 9.—.

Frontkamaradoj, redonitaj al la hejmo, serĉas la novan vojon en la vivon! Jen en kelkaj vortoj de la aŭtoro la tuta enhavo de la verko. Kaj leginte ĝin oni devas diri: kiel terure malfacile devas esti en postmilitaj cirkonstancoj trovi ian ajn vivvojon, kaj kiel teruraj devas esti por en la grandmilito partoprenintoj la postmilitaj tagoj! Ni, el tiel nomitaj neutralaj landoj, ne havas eblon imagi la suferojn dum la milito, ilin plene komprenas kaj sentas nur tiuj, kies devo(!) al la gepatra lando estis ilin surdorsigi. Sed la majstra priskribo de la milito en "En Okcidento nenio nova" kaj ĝia daŭro "La vojo returne" tamen donas al ni sufiĉan imagon pri la granda frenezeco kiu estas milito, kaj oni volas ekkrii: Kia estos la mondo, se denove okazos tia mondfrenezo!? La sortoj de la ĉefpersonoj en "La vojo returne" nepre devas fari nin ĉiuj emaj por ne nur malamo al milito sed precipe por memkritiko pri nia propra neaĝo kontraŭ la nuna ŝtato en la mondo. **BE.**

Bialystok. Gvidfolio eld. sub aŭspicioj de Bialystoka Magistrato kaj de Turisma Servo de UEA. Ilustr. 8 pĝ. Prilaboris J. Sapiro. Senpage ricevebla laŭ peto ĉe Bialystoka Magistrato.

Esperanto-Enciklopedio.

En la lastaj jaroj aperis kelkaj tre gravaj verkoj en Esperanto. Bibliografio de P. Stojan, la Plena Vortaro de Esperanto, la Originala Verkararo de Zamenhof, la verkoj de Remarque kaj aliaj imponaj eldonaĵoj estas dokumentoj pri tio, ke Esperanto jam atingis tiun maturecon, kiam diversaj eldonejoj ne timas aperigi verkojn indajn eĉ al la plej grandaj naciaj literaturoj.

En tiu vico nun la eldonejo Literatura Mondo decidis eldoni Esperanto-Enciklopedion, multe bezonatan verkon por esperantistoj, kiu enhavos ĉion gravan pri la movado, historio, literaturo, propagando, partoprenantaj gvidantoj ktp. de Esperanto. La verkego, kies bazo estas la valora manuskripto de s-ano I. Ŝirjaev, Ruslando, kaj kiun redaktas s-roj V. Bleier, K. Kalocsay kaj L. Kökény, deziras esti modelo por kolekt. kreado per la samideanoj el la tuta mondo. Pro tio la redaktoroj alvokas ĉiujn esperantistojn, interesigantajn pri tiu ĉi serioza laboro, prezenti siajn opiniojn, ideojn, eĉ artikolojn al la redakcio. Ĉies opinio kaj ideo estas bone esplorata kaj observata por la intereso de la verko. La redakcio respondas al ĉiu en aparta fakto de Literatura Mondo ekde la numero januaro 1932. Tial individuan respondon neniu atendu. Ĉiujn korespondaĵojn sendu al Literatura Mondo, Budapeŝt IX. Mester-u.53.V.7. por Enciklopedio.

The Birth of Esperanto (La deveno de Esperanto). E.A.N.A. Libraro n-ro 6. Esperanto-Association of North America, Fort Lee N. J. 24 paĝoj. Prezo 10 cendoj.

La kajero enhavas la konatan eliron el la letero de D-ro Zamenhof al N. Borovko. La teksto estas paralela en Esperanto kaj angla lingvoj.

Esperanto-Korrespondens. De Nils Nordlund. Författarens Förlag, Kristianstad 1931. Havebla krom ĉe la aŭtoro ĉe Eld. Societo Esperanto, Stockholm 1. Prezo kr. 0.75.

La titolo pridiras la enhavon. Estas frazoj ktp. uzeblaj en korespondado, utilaj precipe por la komencanto, kiu estas necerta pri ĝustaj esprimoj. Por multaj ĝi certe estas bonvena. BEn.

Esperanto som internationellt handelsspråk.

Officiella uppgifter om esperantorörelsen i olika länder insamlas för närvarande av de franska handelskamrarnas centrala representation, genom dess ordförande M. André Baudet.

Undersökningen går ut på att kunna fastställa i vad mån esperanto har någon marknad som internationellt handelsspråk och institutionen i fråga har därför ansett det lämpligast att korrespondera med handelskamrarna i olika länder och städer.

Stockholms Handelskammare har sålunda erhållit en skrivelse av 21 okt. d. å. med hemställan om dylika uppgifter rörande esperantorörelsen i Sverige, vilka uppgifter även lämnats genom dir. Leader-Tell.

— ★ —

SEGIS.

Sveda Esperanta Gazetara Informo-Servo estas la iom ŝanĝita kaj definitiva formo de la nomo de la entreprenno SEGIS. La ĝis fino de oktobro promesita elsendado de la unuaj novaĵfolioj estas prokrastita ĝis la 4. de nov. Do, ili estas ekspeditaj, kiam vi legas ĉi tion. Krome estas raportataj:

Abonantoj: Norrköpings Esperantoklubb 10 kr. (Norrk. Tidn., Österg. Folkblad), Olle Olsson 1.20. S. Pogreb 5 kr. (por si mem), O. Andersson 6 kr. (Nässjö Tidn., Nässjöposten), Signe Eriksson 10 kr. (Alingsås Tidn.). — Raportantoj: sin anoncis 6 personoj. — Kontrolantoj: sin anoncis 10 gazetoj. — Eltranĉaĵoj ricevitaj: 1885 cm. dum ambaŭ monatoj kune. — Poŝtgira numero: 62252. — Ĉiujn pluajn informojn volonte donas

Oskar Svantesson

Karl-Johansgat. 61, Göteborg.

— ★ —

Ny katalog

över esperanto-läroböcker, ordböcker, litteratur m.m. har utgivits av Förlagsföreningen Esperanto u.p.a.

Katalogen innehåller de senaste nyheterna samt även en del nya priser, vilka numera äro de ensamt gällande. Den sändes på begäran gratis och franko

La kolono de la komencantoj.

Du mejlojn(1) de la urbo staris dom'et'o, en kiu loĝ'ad'is mal'junulo, Petro Hagen, kaj liaj tri filoj. Lia edzino mortis antaŭ'longe. Iun nokton(1) la maljunulo grave malsan'ig'is, kaj frue matene oni ven'ig'is(2) kurac'ist'on el la urbo. Kiam ĉi tiu estis(3) detale ekzameninta la malsanulon, li diris al li, ke la malsano ne estas(4) grava. Li baldaŭ re'san'ig'os.(4) Dirinte(5) tion li man'sign'is al la filoj, ke ili sekvu(6) lin en la apudan ĉambron.(1) Ĉi tie li diris al ili, ke la malsano estas(4) ver'e tre grava. Necese(7) estas(4), tuj aĉeti en la urbo kurac'il'on, kiu tamen estas(4) tre multe'kosta.

Post la for'veturo de la kuracisto la filoj sin demandis, kiamaniere ili havigu(6) al si tiom da mono, kiom kostos la kuracilo, ĉar paginte(5) la viziton de la kuracisto, ili posedis tute nenion. Tiam la plej maljuna frato rakontis, ke antaŭ kelkaj tagoj li ekvidis agloneŝton en ŝton'eg'a krev'aj'o, kaj se oni povus kapti kaj vendi la junajn aglojn, oni ja povus havigi al si la necesan monon. Tamen, ĉar oni nur de supre kaj pere de ŝnurego povas atingi la neston, li komprenis, ke la afero estos(4) tre danĝera, sed pri tio oni ja nerajtu(6) pensi nun, kiam temas(4) pri la savo de la vivo de ilia patro. (Daŭrigo.)

Två mil från staden låg en liten stuga, i vilken bodde en gubbe, Peter Hagen, och hans tre söner. Hans hustru hade dött för länge sedan. En natt insjuknade gubben svårt, och tidigt på morgonen hämtade man en läkare från staden. Då denne omsorgsfullt hade undersökt sjuklingen, sade han till honom, att sjukdomen ej var allvarsam. Han skulle snart bli frisk. Då han hade sagt detta, tecknade han med handen åt sönerna, att de skulle följa honom in i det angränsande rummet. Här sade han till dem, att sjukdomen i själva verket var mycket allvarlig. Det var nödvändigt att genast i staden köpa ett läkemedel, som emellertid var mycket dyrt.

Efter doktors avresa undrade sönerna, huru de skulle kunna skaffa så mycket pengar, som medicinen kostade, ty sedan de betalt doktors besök, ägde de alls intet. Då berättade den äldre brodern, att han för några dagar sedan upptäckt ett örnbö i en klippskreva, och om man kunde fånga och sälja örnungarna, skulle man ju kunna skaffa de nödvändiga pengarna. Då man emellertid blott uppifrån och förmedelst ett rep kunde nå boet, förstod han, att saken skulle bli mycket farlig, men därpå finge man ej tänka nu, då det gällde att rädda faderns liv. (Forts.)

1) Ändelsen -n användes ofta i uttryck, som svara på frågorna "huru långt", "huru mycket", "huru länge", "när", "varthän". 2) veni = komma, venigi = låta (ngn) komma. 3) "hava" tillsammans med annat verb lämnas oftast ööversatt; om det ööversättes, heter "hava" i dyl. fall esti. 4) man använder samma tidsform vid återgivning, som personen själv använt. I verbformer på -int uttryckes avslutad handling. 6) i eller efter uttryck av befallning eller för att uttrycka avsikt eller bemödande användes verbformen på -u. 7) "Det" lämnas ööversatt, då det ej avser något visst föremål, eller då det i svenskan kan anses vara ööverflödigt.

Stockholms Spårvägsbolag och esperanto.

Tre esperantokurser pågå f. n. bland Stockholms spårvägsmän, 2 nybörjare- och 1 fortsättningskurs. Bolaget består inte bara lokal och lön för lärare, det kostar även på all läroboksmaterial. Kurserna, som sammanlagt ha 68 deltagare med 27 i fortsättningskursen ha som lärare hr Birger Gerdman.

Sinha-listorna

böra nu vara fulltecknade och torde därför återsändas med det snaraste till

Svenska Esperanto-Institutet.

Pri bildflanka PM-meto.

Eksterlandaj poŝtkartuloj bonvolu noti, ke la aŭstralia poŝtaŭtoritato ne permesas, ke vi metu la poŝtmarkon sur la bildan flankon. Tiuj farantaj tion riskas perdi la servon de la poŝto koncerne la ne ĝuste afrankitan karton.
R. Banham, Melbourne.

Gimnastika kongreso en Praha.

Venontjare aranĝos gimnastika societo "Sokol" mondkonatan gim. kongreson en Praha kaj ĝi eldonas por propagandilojn.

Oni povas postuli esperantan propagandmaterialon skribante al jena adreso: Česká Obec Sokolská, Praha III., Tyršův dům" Ĉeĥoslovakio.

Paris-kongresen 1932.

På grund av valutaförhållandena är det svårt att f. n. göra några beräkningar angående kostnaderna för uppehållet i Paris. Hoppas dock kunna meddela ungefärliga siffror i nästa nummer av tidningen.

Esperanta Turista Komisiono.

Julio Baghy

håller f. n. kurser i Estland. Överenskommelse hade träffats med honom, att han skulle komma över till Sverige i januari 1932 för att här hålla kurser. Cseh-Institutet i Holland har emellertid förbjudit honom att komma.

Vid ett offentligt möte

anordnat av Sachiska Esperantoförbundet under förbundsdagarna i Oederan 31 okt.-1 nov. höll fru Lizzie Morariu föredrag med ljusbilder om Sverige och red. Morariu talade iom Rumänien, också detta föredrag illustrerat med bilder.

Nia parolilo. Loka esperantogazeto. Eldonita de Gotenbarga Esperantogruppo, Svedujo. Adr. de la red.: E. Ekström, Mellangat. 14, Gotenburgo.

Leterkesto.

Westberg, Kiruna. Ni dankas. Bonvolu sendi la artikolon kiel eble plej baldaŭ kune kun la bildo. Red.

Korrespondado.

Juna germano deziras korespondadi kun gelegantoj de ĉi tiu gazeto. Por ĉiu letero aŭ ilustritkarto mi estus dankema. Bonvolu skribi je: Hermann Zwickirsch, HERISCHDORF (Riesengebirge) Warmbrunner Str. 1, II, Germanio.

ESPERANTISTER!

JUL- och NYÅRSKORT med namntryck (Esperantotext) 24 st. endast 95 öre. KUVERT passande till d:o 2 öre st. Skynda att rekvirera! Frim. mottagas i likvid. TRYCKERIET, BÄCKBY.

Ny Katalog

har utkommit. Den sändes på begäran gratis och franko.

Endast de i denna senaste katalog angivna priserna gälla.

Förlagsföreningen Esperanto u. p. a., Stockholm 1.

La Ora Epoko

(Den Gylne Tidsåldern)

utkommer på mer än tio språk i en sammanl. uppl. på c:a 700.000 ex. En stor stab av medarb. i många länder står till tidskriftens förfogande. Därför kan "La Ora Epoko" bjuda sina läsare ytterst värdefulla artiklar i hälsovård, i politik, sociala och ekonomiska frågor, i teknik, handel, vetenskap, filosofi och religion, allt behandlat på ett sätt, som måste tilltala varje vaken och sanningsälskande person. Domare Rutherford's utomordentliga radioföredrag, som millioner regelbundet lyssna på, publ. även. Den amerikanske marinsergeanten Morgans spännande bok om kriget (Kiam la mondo frenezigis) publ. i en serie artiklar. En enastående fredspredikan. Han berättar gripande hur det pinade honom att breven från och till fästmän först skulle läsas av överordnade; hur tacksam han var då en löjtnant satte cencurstämpeln på utan att läsa brevet och hur denne löjtnant några ögonblick efteråt träffades av en granat; hur det kändes då "helveteselden" plötsligt upphörde den 11 nov. 1918 och de smutsiga soldaterna räckte "fienden" handen etc., etc.

Esperantoupplagans goda stil är samtidigt en bra övning i språket.

La Ora Epoko kostar endast 4 kr. för 12 stora nummer. Lösnummerpris 40 öre.

Ombud för Sverige: Ernst Lignell, Bergeströmsgat. 7, Helsingborg. Postgiro 14564.

PRISSET

på
LITERATURA MONDO höjt.

På grund av kursdifferensen har Literatura Mondo höjt prenumerationspriset. Det utgör nu, i svenskt mynt: 1/1 år 8 kr., 1/2 år 4:50, 1/4 år 2:70, enstaka nummer 0:90.

FÖRLAGSFÖRENINGEN
ESPERANTO u. p. a.
Stockholm 1.

Esperanto-Korrespondens

Nytt arbete med ordförteckning à 75 öre av läroverksadj. N. Nordlund, Kristianstad.

Av samme författare förut utgivna böcker:

Esperanto-Grammatik (3:e uppl.) 1:50

Esperanto-Ordbok (2:a uppl., 11,000 ord) ..... 1:—

Esperanto-Parlör (med ordförteckning, 2:a uppl.) ..... 1:—

Prepositionerna i Esperanto 0:75

Rekvireras genom varje bokhandel och hos Förlagsföreningen Esperanto, Svenska Esperantobyran eller hos författaren.

Prenumerationspriset på Svenska Esperanto-Tidningen

för nästa år blir kr. 2:50, lösnummerpriset 25 öre.

LIBROJ ESTAS BONAĴ AMIKOJ

LA HIMNO-disko fariĝu via bona amikino! ĉar ĝi estas fleksibla, belaspekta, bonsona, ĉarma, daŭre donas ĝojon!

Prezo: kronoj kvar kaj kvardekkvin afrankite.

ELDONA SOCIETO ESPERANTO
Stockholm 1.

Pli bona esperantisto

vi volas fariĝi. Tiucele nur partoprenu Superan Esperantokurson Perleteran. Postulu senpagan enkondukon! Leono Funken (dipl. Esp.-instruisto), Moselweisserstr. 20, Koblenz 53, Germanujo.

In- och Utländsk Litteratur

Esperantoavdelning

Nya Aktieblaget Biblioteksbokhandeln
Biblioteksgatan 12, Stockholm

1931 års Prislista från Förlägsföreningen Esperanto u. p. a.

Box 698, Stockholm 1. — Postgirokonto N:r 578

Order överstigande 10 kr. försändas portofritt. Vid insändande av förskottslikvid för mindre order bifogas 10 proc. till portokostnader. Fullständig prislista på begäran gratis och franko.

Läroböcker, Ordböcker m.m.

Esperanto utan förkunskaper

av Harald Skog, bearb. av Sam. Jansson. Enkel, grundlig o. innehållsrik. 0:50.
Övningsbok till d:o. 0:50

Lärobok i Esperanto

av P. Nylén. 8 uppl. Mycket spridd och omtyckt, särskilt lämplig för dem, som äga språkundervisning. 1:—

Praktisk lärobok i Esperanto

för kurser och självstudium. Övers. fr. engelska av S. O. Jansson. Omväxlande, intressant och rik på förklarande exempel. 2:a upplagan. 2:—

Kurs i Esperanto

för självstudium och studiecirklar av Fritz Lindén. Synnerligen enkel. 0:90.
D:o, del II. Läsebok. 0:90.

Lärobok i Esperanto

för A.B.F. och andra studiecirklar av Jan Massiak. Inb. 2:50.
Kommentarer till d:o. 1:—

Esperanto-Kurso

av V. Setälä. En enkel och trevlig läro- och läsebok med översättning av texten till svenska. Illustrerad. 0:50.

Lärobok i Esperanto

av Carl Ohlsson. Grammatik uppställd efter satsdelarna. Innehåller på samma gång en svensk satslära. 3:—

Esperanto-Grammatik

av Läroverksadjunkt Nils Nordlund. 1:50.

Nyckel till Esperanto (8:e uppl.)

En miniatyrlärobok på 36 sid. med ordlista. Utmärkt för propaganda. 0:10.

Esperanto-svensk ordbok

av G. H. Backman. Den utförligaste vi äga. 3:—, D:o inb. 4:—

Svensk-esperantisk ordbok

av G. H. Backman. Oumbärlig för envar som skall skriva esperanto. 4:—, D:o inb. 5:—

Dubbel fickordbok i Esperanto

av Carl Ohlsson. Svensk-esperantisk och esperantisk-svensk ordbok. 216 sid. (2:a uppl.). 1:50.

Esperanto-Parlör av N. Nordlund. 1:—

Fundamenta Krestomatio

av D:r L. L. Zamenhof. Läsestycken, avsedda att utgöra mönster för god esperantostil. 3:25.

En bok som varje esperantist bör äga och grundligt studera.

Fundamento de Esperanto

av D:r L. L. Zamenhof. Grammatik, övningsstycken och ordförteckn. på franska, engelska, tyska, ryska och polska språken. 1:75

Lingvaj Respondoj

av D:r L. L. Zamenhof. Esperantos skapare giver här utmärkta svar på språkliga spørsmål. Rekommenderas. 1:50

Nameso.

Läsebok för nybörjare i Esperanto. Med jämnloppande svensk och esperantisk text. 0:40.

La konscienco riproças (Samvetskval)

av Aug. Strindberg. 1:—

La insulo de feliĉuloj

(De lycksaligas ö) av A. Strindberg. 1:—

Svenska Esperanto-Förbundets Fortsättningskurs.

6 lektioner. 5:—

Propaganda.

Tio sanningar om Esperanto.

Flygblad. Pr 100 ex. 2:—

Vad är Esperanto?

Flygblad. 100 ex. 1:—

Brevkort

med svensk propagandatext. 10 st. 0:40, 100 st. 3:50

D:o med esperantos grammatik.

10 st. 0:40, 100 st. 3:50

Esperantostjärnor

1. Femuddig grön stjärna med inskript. »Esperanto», nål ell. knapp. 0:75

2. Vanlig femuddig grön stjärna, nål, knapp eller brosch 0:60

3. Grön stjärna på vit botten 0:60

4. Miniatyrstjärna, nål, 0:40

5. U. E. A.-stjärnor (endast för medlemmar av U.E.A.) nål ell. knapp. 1:25

Övningsbok

till elementärkurs i Esperanto.

Korrespondenskursen för nybörjare och läroboken "Esperanto utan förkunskaper" har kompletterats med en övningsbok. I denna, som bör studeras jämsides med läroboken eller korrespondenskursen, givas ytterligare förklaringar och talrika belysande exempel, till stor del i form av små roliga anekdoter och smärre, trevliga historier.

Den nya övningsboken kommer hädanefter att medfölja korrespondenskursen tillsammans med Nyckel till Esperanto samt läseboken "Nameso". De som tidigare beställt korrespondenskursen kunna komplettera den med övningsboken.

Priset är endast 50 öre (vid insändande av förskottslikvid bifogas 5 öre till porto).

Förlagsföreningen Esperanto u. p. a. Stockholm 1

Postfack 698, Stockholm 1.

REMARQUES

med stor spänning emotsedda andra verk

“VÄGEN TILLBAKA”

har nu utkommit på esperanto under titeln "La vojo returne". — Ett bevis på Remarques enastående popularitet är att "Vägen tillbaka" omedelbart översatts till 24 språk. — Av den tyska upplagan har på 4 veckor utsänts 185,000 ex. — "Vägen tillbaka" blir liksom "På västfronten intet nytt" en av esperantolitteraturens standardverk, vilket varje esperantist med intresse läser och med glädje och stolthet bevarar i sin bokhylla.

370 sid.

Pris häft. kr. 6:—, inb. kr. 9:—.

Förlagsföreningen Esperanto u. p. a.

Postgiro 578.

Stockholm 1.

Tel. Vasa 70 06.